Nyckelfrågor för stackläggare i bergtäkter

Många stackläggare har troligen köpts med större fokus på pris än funktion och har fungerat dåligt i svenska bergtäkter med ett krävande kristallint berg. Genom att redan vid upphandling ta höjd för nedanstående möjliga fel kommer stackläggaren visserligen att betinga ett högre inköpspris men den kommer på sikt att bli mer ekonomisk och förorsaka mindre bekymmer för alla inblandade.

Nedan följer några problem som kan undvikas med rätt upphandling.

Problem	**Åtgärd**
Bandslitage vid pålastningspunkten	Höj och sänkbart band vid pålastningspunkt Dämpbalkar + stödlister vid denna punkt Starkt band, tjockare täckplatta, breaker (se nedan) Inklädning. i pålastningslådan (se nedan)
Material som trillar från bandet	Sidoskydd längs bandet Bandbredd minst 1 000 mm
Finmaterial klumpas ihop och fryser fast	Bandskrapor av hög kvalitet Kantskydd som stoppar material
Krångligt att fälla ihop och lasta stack-läggaren inför transport, respektive svårt att fälla ut den efter transport	Ställ funktionskrav på tid för etablering/ av-etablering – klarar motorn att vika ihop bandet? Är ingreppsskydd enkla att demontera/montera?
Klen motor, bandet klarar inte normal drift	Ställ funktionskrav på kapacitet vid max. lutning
Ändtrummans lager havererar	Ställ funktionskrav (satsa på lagerbockar)
Dieselmotorn krånglar	Begär elmotor med batteridrift för att flytta stackläggaren kortare sträckor i täkt
Elkablar/ hydraulrör skadas av bandet	Lägg ledningar skyddade utanpå transportbandet

Starkt band: Lutze rekommenderar lägst kvalitet 630/4-8/3 Gärna 630/3T 8/3 T= Textil breaker

Inklädning i pålastningslåda: Gummiinklädning min 50 mm ger hög slitstyrka, en tystare maskin, och minskar vibrationer från landande sten som hårdmetall för med sig till svetsar och bultförband. Slitplåt i hårdmetall (motsv. Hardox 450) ger tillräcklig styrka vid tjocklek 8 mm eller mer.

Dämpning under mattan vid pålastning: Slagmatta alt dämpbalkar krävs. Dämpbalkar är att föredra då de har en glidfunktion inbyggd.

Kantskydd: som stabiliserar materialets position bör finnas längs hela bandet för att hålla material kvar och minska damning från bandet, men ska finnas minst 3 meter efter pålastningszon.

Drivtrumman: Då bandet ska leverera i maximal lutning samt dåligt väder bör drivtrummebeklädnad vara premium typ keramik, alt extra brytrulle för att öka friktionsytan. Med fördel utvändiga delbara lagerbockar. Diametern på driv- och ändtrumma bör vara minst 400 mm till ovannämnt band.

Ändtrumma: Vid maximal lutning och regn från sidan kan vändtrumman slira (vattenplaning). För att förebygga det samt stabilisera bandets gång bör vändtrumman gummeras med mönstrat gummi.

Rullställ: beställ dubbla stödpunkter för bärrullar (enkla slokar ofta och då trillar material från bandet).

Bandmotor: ska kunna driva bandet fullt lastad vid maximal lutning (t ex 18 grader) – funktionskrav

Priser önskas på dels stackläggare för endast förkrossat berg 0/150 dels stackläggare för 0/63 (efter-krossat). Kostnadsskillnad för larvburet och hjulburet bör belysas. Krossen ska kunna flyttas med hjälp av batteri och elmotor (50 kW?) vilket gör att någon dieselmotor inte behövs.